

DRUŠTVO OSOBA S TJELESNIM INVALIDITETOM MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Čakovec, Dr. A. Starčevića 1, pp 18

tel. 040 390 070 / fax. 040 391 078

E-mail: ddicpck@ddicpck.hr WEB: <http://www.ddicpck.hr/>

ZA BOLJI ŽIVOT II

za bolji

život

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Društva osoba s tjelesnim invaliditetom Međimurske županije

SADRŽAJ

1. Uvod	2
2. O projektu „Za bolji život II“	3
3. Tko može biti korisnik usluge osobne asistencije	6
4. Uloga osobnog asistenta u životu korisnika	7
5. Prednosti i nedostaci usluge osobne asistencije	8
6. Okrugli stol	9
7. Iskustva korisnika usluge osobne asistencije	12

Uvod

Usluga osobne asistencije jedan je od oblika izvaninstitucionalne podrške za osobe s invaliditetom, a usmjeren je na njihovo uključivanje u život zajednice. Osobna asistencija predstavlja pomoć osobama s invaliditetom u zadovoljavanju vlastitih potreba u svakodnevnom životu što doprinosi izjednačavanju mogućnosti za ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u društvu. Usluga osobne asistencije usmjeren je osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, koje nisu u mogućnosti samostalno zadovoljiti svoje svakodnevne potrebe te im je potrebna podrška pri obavljanju istih kako bi mogle voditi neovisan život.

U Hrvatskoj se usluga osobne asistencije za osobe s invaliditetom pruža putem s organizacija civilnog društva, a financirana je putem nacionalnih programa i putem natječaja financiranih iz Europskog socijalnog fonda.

Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Međimurske županije pruža uslugu osobne asistencije putem tadašnjeg Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti od 2009. godine za, u početku 7 korisnika. Na žalost taj broj je vremenom smanjen na 4 korisnika. Apliciranjem na natječaj raspisan od strane Europskog socijalnog fonda Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Međimurske županije uspjelo je 2015. godine osigurati finansijska sredstva te je putem projekta „Za bolji život“ usluga osobne asistencije osigurana za još 10 korisnika u potrebi. U okviru poziva Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza I, Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. projekt je dobio svoj nastavak pod nazivom „Za bolji život II“ u kojem je Društvo uspjelo osigurati sredstva za još 6 korisnika usluge osobne asistencije, tako da danas uslugu osobnog asistenta koristi 20 članova Društva s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta.

O projektu „Za bolji život II“

Projekt „**Za bolji život II**“, poziva Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza I, financiran je iz sredstava Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Ukupna vrijednost projekta iznosi **1.991.765,60 kn.**

Projekt „Za bolji život II“ započeo je s provedbom 29.10.2016. godine s ukupnim trajanjem od 24 mjeseca.

Nositelj projekta je Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Međimurske županije. Projekt „Za bolji život II“ provodi se u partnerstvu s Udrugom osoba s intelektualnim teškoćama Međimurske županije.

Opći cilj projekta je doprinijeti socijalnoj uključenosti i neovisnosti osoba s invaliditetom kroz daljnji razvoj i povećanje kvalitete usluge osobne asistencije.

Specifični cilj projekta je povećati socijalnu uključenosti 16 osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta te osoba s intelektualnim teškoćama i mentalnim oštećenjima na području Međimurske županije kroz osiguravanje, razvijanje i poboljšanje kvalitete usluge osobne asistencije zapošljavanjem osoba u nepovoljnem položaju.

Ciljana skupina projekta je 16 osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta te intelektualnim teškoćama i mentalnim oštećenjima u dobi od 18 do 65 godina za koje je utvrđena nužna pomoć u obavljanju svakodnevnih aktivnosti i samozbrinjavanju kroz osiguranje usluge osobne asistencije.

Uslugu osobne asistencije kroz projekt „Za bolji život II“ pruža 15 osobnih asistenata za 16 korisnika usluge osobne asistencije. Osobni asistenti svojim korisnicima svakodnevno osiguravaju konkretnu pomoć pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti kako bi doprinijeli njihovoj kvaliteti života i boljem funkcioniranju u zajednici.

Kako bi se utjecalo na povećanje kvalitete usluge osobne asistencije u okviru projekta pružene su edukacije za korisnike usluge osobne asistencije, ali i za osobne asistente.

Edukacija korisnika usluge osobne asistencije provedena je s ciljem povećanja osviještenosti korisnika o njihovim pravima i obavezama u odnosu na ulogu osobnog asistenta.

Zaposlenim osobama na radnom mjestu osobnog asistenta kroz edukaciju predstavljen je etički kodeks i načini pružanja pomoći korisniku kako bi se ostvario kvalitetniji doprinos pri podizanju kvalitete odnosa s korisnikom. Također, zbog same prirode radnog mjesta koja uključuje svakodnevni rad osobnog asistenta u domu korisnika, sudjelovanje u osobnoj higijeni, prisustvovanje svakodnevnim privatnim obiteljskim događajima itd. postojala je mogućnost pojave konflikta između korisnika i osobnog asistenta. Iz tog razloga organizirano je **kontinuirano praćenje rada i supervizija osobnih asistenata**, kroz koji se pruženom podrškom nastoji pomoći pri suočavanju sa svakodnevnim izazovima, te i na taj način doprinijeti povećanju kompetencija osobnih asistenata i boljoj kvaliteti odnosa između njih i korisnika usluge. Nakon godine dana provedbe projekta organizirana je **evaluacija pružanja usluge osobne asistencije** koja je važan faktor u praćenju kvalitete i uspješnosti rada te daje informacije u vezi eventualnih poboljšanja u provedbama budućih projekata.

Tko može biti korisnik usluge osobne asistencije

Korisnik usluge osobne asistencije može biti osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta u dobi od 18 do 65 godina. Osoba mora imati potvrđen Barthelov indeks od 0 do 60. Osoba koja želi primati uslugu osobne asistencije mora imati izdano Uvjerenje neovisnog tijela vještačenja o ispunjavanju uvjeta za primanje usluge osobne asistencije ili je dužna proći procjenu stručnog multidisciplinarnog neovisnog Odbora za utvrđivanje potrebe za uslugom osobne asistencije koji će utvrditi ispunjava li osoba sve uvjete da bi primio uslugu osobne asistencije. Odbor za utvrđivanje potreba za uslugom osobne asistencije rangira predložene korisnike sukladno stupnju oštećenja, te stupnju ovisnosti o pomoći i njezi druge osobe. Odbor je ustrojen pri Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. (Sukladno Odluci Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku od 14. listopada 2016., Klasa: 011-02/16-01/11; URBROJ: 519-03-3-2-1/3-16-1).

Korisnik usluge osobne asistencije obično je osoba kojoj je potrebna pomoć pri održavanju osobne higijene (umivanje, pranje zubi, kupanje, tuširanje, pranje kose, rezanje noktiju, češljanje), osobne brige, pomoć pri odijevanju i svlačenju, pomoć pri ustajanju iz kreveta i odlasku u krevet, pomoć pri obavljanju fizioloških potreba, pomoć pri hranjenju i pijenju, pripremanje obroka, davanje lijekova, pomoć pri sitnim kućnim poslovima (pospremanje stola, papira, knjiga, časopisa, dodavanje pomagala, pri listanju knjige, pisanju, održavanju prostorija), obavljanje kupovine, pomoć prema fizičkim potrebama (transfer krevet - kolica, pomoć pri telefoniranju i slično), obavljanje administrativnih poslova, odlazak liječniku (uputnice, doznake, recepti), odlazak u banku, poštu, dostava i podizanje razne dokumentacije, pomoć pri uspostavljanju i olakšavanju komunikacije, te pratnja i pomoć u različitim socijalnim aktivnostima.

Uloga osobnog asistenta u životu korisnika

Osobni asistent je korisnikova „**produžena ruka**“, pomaže osobi s invaliditetom obaviti poslove koje ona zbog prirode oštećenja ne može obaviti sama. Usluga osobne assistencije ima za cilj ostvarenje veće neovisnosti korisnika od njegove obitelji te intenzivnije sudjelovanje u aktivnostima zajednice.

Individualiziranim pristupom osobni asistent pomaže u zadovoljavanju što većeg broja korisnikovih potreba. Pružena usluga predstavlja pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba, kao što je pomoć pri hranjenju, oblačenju, održavanju osobne higijene, transferu i drugim potrebama korisnika. Osobni asistent također predstavlja podršku u ostvarivanju socijalnih kontakata, pomoć pri obavljanju administrativnih poslova, pratnju u raznim aktivnostima koje doprinose ravnopravnijem sudjelovanju korisnika u aktivnostima lokalne zajednice. Osigurana potpora od strane osobnog asistenta osnažuje korisnika u svim sferama života te doprinosi ostvarivanju samostalnosti pojedinca i povećanju kontrole nad vlastitim životom.

Osobni asistent ulaskom u život korisnika usluge osobne assistencije ulazi i u najintimnije sfere njegovog obiteljskog života. Asistent na neki način postaje i članom obitelji korisnika. Dolazi do ostvarenja prijateljskog odnosa i stječe se određena doza obostranog povjerenja. Osobni asistent postaje veliki oslonac u životu svog korisnika, ali obogaćuje i vlastiti život.

↘ Prednosti i nedostaci usluge osobne asistencije

Prednosti usluge osobne asistencije iz perspektive sudionika u projektu

- ostanak u vlastitom domu
- emocionalna ispunjenost
- samostalan život
- fleksibilno radno vrijeme
- zajedništvo
- strpljivost
- duševni mir i lakoća
- osobna promjena na bolje
- više vremena za ostatak obitelji
- zahvalnost
- pomoć u kućanskim poslovima
- pomoć cijeloj obitelji
- oslonac i podrška
- sigurnost
- prijateljstvo
- socijalizacija

Nedostaci usluge osobne asistencije iz perspektive sudionika u projektu

- prekratko radno vrijeme osobnog asistenta
- mala primanja
- emocionalna vezanost
- fleksibilno radno vrijeme
- nesigurnost
- povremeni nesporazumi
- gubitak privatnosti
- međusobno neprihvatanje
- nema kontinuiteta
- osjećaj iskorištenosti

Okrugli stol

Okrugli stol održan je dana 9. srpnja 2018. godine. Na njemu su sudjelovali predsjednica DOSTI, Miljenka Radović, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Međimurske županije Sonja Tošić- Grlač, Antonija Canjuga predstavnica Centra za socijalnu skrb Čakovec, Tomislav Velić, predsjednik Hrvatskog saveza udruge cerebralne i dječje paralize, Zagreb i Dane Kastelic predsjednik Zveze paraplegikov Slovenije.

Cilje okruglog stola bio je razmjena iskustava, primjera dobre prakse i informiranje i osvještavanje javnosti o potrebi podrške i daljnog razvoja usluge osobne asistencije.

Predsjednica DOSTI u okviru svog izlaganja istaknula je iskustva i problem pružanja usluge osobne asistencije s kojim se susreću udruge koje nastoje osigurati tu uslugu, a vezana je uz nepostojanje zakonodavnog okvira unutar kojeg bi usluga osobne asistencije bila dostupna za svaku osobu u potrebi. Uz to, istaknuti su osnovni problemi koji bi se trebali urediti unutar zakonodavnog okvira, a to je vremensko trajanje pružanja usluge osobne asistencije, jer postoje korisnici koji imaju potrebu za 24 satnom njegovom i skrbi. Drugi problem vezan je uz isključivanje članova obitelji kao potencijalnih pružatelja usluge, koji su često najprikladnije rješenje jer najbolje poznaju korisnika, a treći se veže na način određivanja osobe koja ima pravo na uslugu osobne asistencije koje je u ovom trenutku ovisno o ad hoc formiranoj komisiji tj. Odboru za utvrđivanje potreba za uslugom osobne asistencije.

Problem koji je također bio istaknut u izlaganjima gostiju je nepostojanje sustavne podrške udrugama, koje nemaju stručne i kadrovske kapaciteta za prijavu na EU projekte, kao ni za provedbu samog projekta, iako potrebe korisnika zasigurno postoje.

Usluga osobne asistencije nužna je potreba velikog broja osoba s invaliditetom sa područja Međimurske županije, stoga je potrebna suradnja županije, jedinica lokalne samouprave, udruga osoba s invaliditetom da se zajedničkom inicijativom doneće Pravilnik o pružanju usluge osobne asistencije. Usluga osobne asistencije trebala bi biti implementirana kao socijalna usluga i prerasti razinu projekta, jer postoji vidljiva potreba za tom uslugom kako na razini županije tako i na razini cijele države.

Dane Kastelic, predsjednik Zveze paraplegikov Slovenije predstavio je uvjete i način pružanja usluge osobne asistencije u Republici Sloveniji te prijedlog slovenskog zakona o usluzi osobne asistencije.

Tijekom Okruglog stola predstavljen je i prikazan kratki film u kojem je dokumentiran neposredan rad osobnih asistenata sa svojim korisnicima u okviru projekta Za bolji život II.

Iskustva korisnika

„Ova usluga je zlata vrijedna. Jako mi puno znači. Bez nje bih bila izgubljena. Ona mi sve obavi i pomaže u svemu.“

„Kako mi dijete zbog poteškoća treba 24 satnu njegu i nadzor, osobna asistentica mi puno olakša, da mogu obaviti i druge poslove u kući i izvan nje. Kad bi barem usluga trajala dulje od četiri sata dnevno, jer nekad ni to nije dovoljno.“

„Velika mi je pomoć, pogotovo zimi. Osjećam se usamljeno kad je nema. Svi u potrebi bi trebali imati pravo na osobnog asistenta.“

„Sad sam i ja kao član obitelji malo rasterećen, mogu se posvetiti sebi. Kad bi se barem moglo produžiti za koji sat.“

„Ona je unijela velike promjene u moj život. Sad imam društvo. Puno mi znači ženska podrška.“

„Prije sam često bila usamljena. Jako je dobra, vedra i pozitivna. Puno se šalimo, slušamo muziku. Ja više bez nje ne bih mogla živjeti. Nemojte mi ju uzeti.“

„Odlično se slažemo i velika mi je pomoć u kući. Ona mi pripremi doručak, posprema moju sobu i rublje. Zajedno idemo na kavu, u šetnju, te različite izlete i manifestacije. Ja bi voljela isto da se produži usluga, ne znam kako bi bilo kada bi se sve skupa prekinulo. Teško bi nam bilo.“

„Jako je posvećena svom radu, mom djetetu. Rastereti me. Konačno mogu napraviti nešto za sebe. Kao majka ne moram više biti 24 sata prisutna.“

„Moje dijete voli društvo, konačno ima nekoga za sebe. Puno pomaže i meni u kućanskim poslovima, pa se i sama mogu više u popodnevnim satima posvetiti djetetu.“

„Briga za čovjeka je najvažnija. Jako sam sretan što je asistentica s nama. Ljudima koji rade kao asistenti, skidam kapu do poda. Usluga se treba nastaviti.“

„Teško mi je bilo prihvati novu osobu, no ona je sad naša i kao da je naša od uvijek.“

„Već se bojam kad bude kraj projekta, da li će se vratiti. Ne daj Bože, da ne bi više došla.“

„Ona je izuzetna osoba. Velika psihička i fizička podrška. Zbog moje bolesti, sve se u kući promijenilo, a ona to sad vraća na mjesto.“

„Moja asistentica je vedra, puna energije, lako se prilagodi. Puno mi znači njezino društvo, ali mi je i velika fizička podrška.“

„Ona je andeo. I majka i sestra i prijateljica i sve u životu. Promijenila je moj život na bolje. Uvijek dolazi s osmijehom na licu.“

„Od velike je pomoći, puno mi doprinosi u životu. Usluga bi trebala da se nastavi, nadopuni, da i Vlada nešto poduzme, a ne da ovisimo o europskom projektu.“

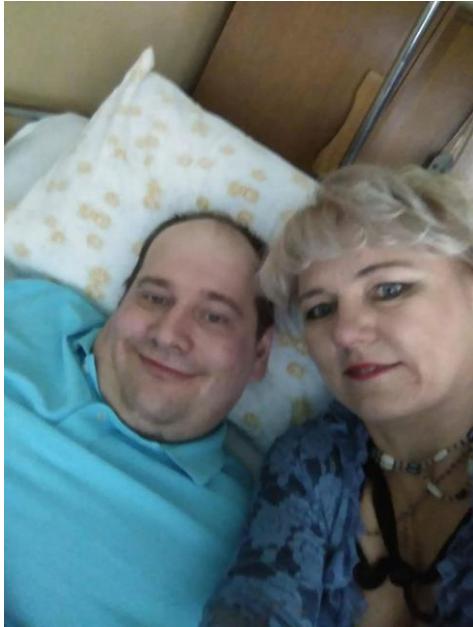
„Osobna asistentica nam olakšava svakodnevnicu i puno vrijedi, a vide se i velike promjene u raspoloženju mog djeteta. Nadam se da će se osigurati kontinuitet.“

„Ona je dio naše obitelji. Kad nam dođe, mi smo potpuni. Ja ne mogu zamisliti da ona više ne bi došla k nama.“

„Bez nje sam nitko i ništa. Nisam više mlada, umorna sam. Ako je par dana nema, već mi fali.“

„Meni je asistentica izuzetna psihička podrška, podržava me i potiče. Svaka joj čast, ona mi je sad sve.“

IMPRESSUM

NAKLADNIK

Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Međimurske županije, Čakovec
Dr. Ante Starčevića 1, 40 000 Čakovec

ZA NAKLADNIKA:

Miljenka Radović, mag.iur., predsjednica

UREDNIŠTVO

Karolina Kraljić, Milan Logožar, Luka Mesarić

DIZAJN I PRIJELOM

TISAK: Printex

DONATOR:

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

NAKLADA: 300 kom

DRUŠTVO OSOBA S TJELESNIM INVALIDITETOM MEĐIMURSKE ŽUPANIJE
Čakovec, Dr. A. Starčevića 1, pp 18
tel. 040 390 070 / fax. 040 391 078
E-mail: ddicpck@ddicpck.hr WEB: <http://www.ddicpck.hr/>

Za više informacija o EU fondovima posjetite web stranicu Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije www.struktturnifondovi.hr

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

